

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Ivana Pařízková

Fiskální zřízení ČR

Rozpočtové právo

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

**Vítejte v řečišti
veřejných peněz!**

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

FISKÁLNÍ

- **POJEM FISKÁLNÍ** pochází z lat. *fiscus*,
- původně košík, později **státní pokladna**,
a vyjadřuje spojitost s daněmi.

DANĚ

- **Daně** původně sloužily k pokrytí potřeb panovnického dvora a armády, později i pro financování veřejně prospěšných staveb (silnice, průplavy, železnice, školy atd.) a **pro financování veřejných statků** (bezpečnost a policie, zdravotnictví, školství, ochrana prostředí a další).

Fiskální suverenita

■ Druhý segment finanční suverenity státu:

1. Monetární suverenita

2. Fiskální suverenita =

= stav, kdy společenství zorganizované ve stát je schopno regulovat veřejné finance, hospodařit se svými prostředky samostatně a nezávisle, vytvářet si vlastní fiskální politiku, rozhodovat o svých veřejných příjmech a výdajích, organizovat si své vlastní centralizované i decentralizované fondy.

Daňová suverenita

- Součást fiskální suverenity
- Schopnost státu ukládat, vybírat, vymáhat daně a výnos z nich rozdělovat do jím určených fondů.

Fiskální suverenita ČR

- ***Stav z hlediska práva = fiskální část*** finančního práva, jako specifická regulace výkonu veřejné finanční činnosti v oblasti veřejných financí.
- ***Subsystem finančního práva***
- ***Právní regulace fiskálních vztahů = společenské vztahy, které vznikají, realizují se a zanikají v procesu tvorby, rozdělování, přerozdělování veřejných peněžních fondů → veřejné finance***

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Fiskální politika státu

■ **Fiskální politika** je součástí hospodářské politiky státu, která se snaží ovlivnit vývoj ekonomiky změnami výše a struktury veřejných výdajů a daní. Na rozdíl od monetární politiky, která pečuje o stabilitu měny, je fiskální politika nástrojem aktivního zasahování státu do hospodářství.

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

■ **Pomocí fiskální politiky může veřejná správa ovlivnit:**

■ rozdělení příjmů (přerozdělování)

■ agregátní poptávku

■ úroveň ekonomické aktivity

■ a v důsledku toho i zaměstnanost

■ způsob využívání zdrojů (například ekologické a energetické daně).

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Typy fiskální politiky

Podle poměru příjmů a výdajů státního rozpočtu můžeme fiskální politiky teoreticky rozdělit na tři typy:

1. EXPANZIVNÍ

2. NEUTRÁLNÍ

3. RESTRIKTIVNÍ

■ **Expanzivní fiskální politika**

Veřejné výdaje jsou větší než vybrané daně, takže vzniká schodek (deficit) státního rozpočtu, čímž roste státní dluh.

■ **Neutrální fiskální politika**

Veřejné výdaje se rovnají vybraným daním, státní rozpočet je tudíž vyrovnaný..

■ **Restriktivní fiskální politika**

Veřejné výdaje jsou menší než daně, takže se snižuje státní dluh. Restriktivní fiskální politika má smysl tehdy, má-li stát veliký státní dluh; jinak by totiž znamenala, že stát vybírá zbytečně vysoké daně.

Právní hledisko

- Příjmy a výdaje státního rozpočtu
- Příjmy a výdaje rozpočtů ÚSC-obce, kraje, apod.
- Daně a poplatky, odvody
- Cla
- Ostatní příjmy veřejných peněžních fondů

-se zabývá tzv. FISKÁLNÍ část FP

Fiskální právo

- Relativně samostatný ucelený subsystém finančního práva.
- Inkorporovaný soubor finančněprávních norem, které upravují společenské vztahy vznikající, realizující se a zanikající v procesu tvorby, rozdělování a užití veřejných peněžních fondů
- Fiskální vztahy = veřejné finance = předmět regulace fiskálního práva

Zvláštní část FP FISKÁLNÍ

- Rozpočtové právo
- Berní právo
- Celní právo

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

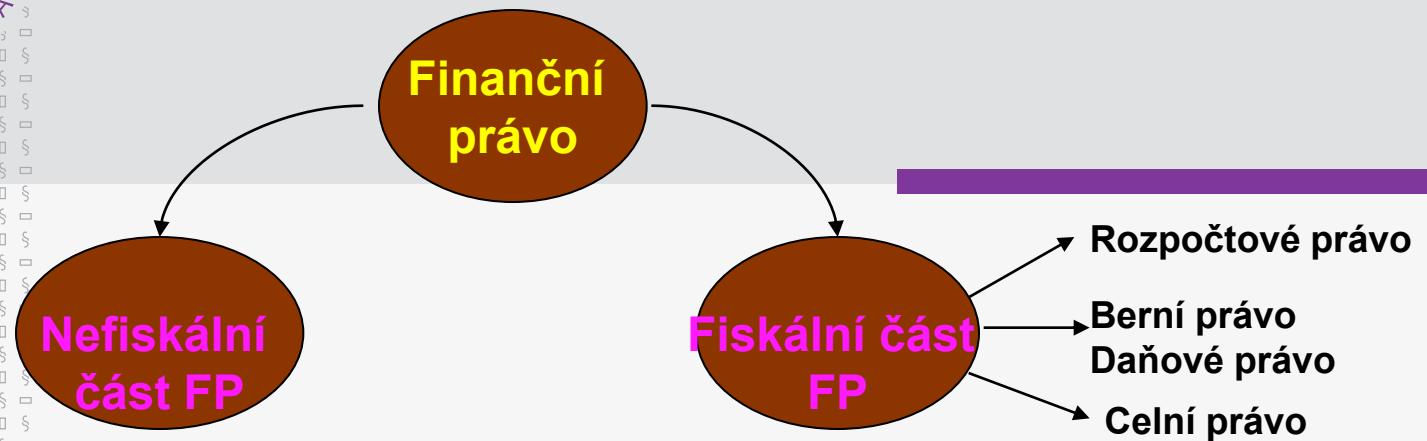
Rozpočtové právo-pojem

■ souhrn právních norem, které se zabývají chováním subjektů finančně právních vztahů k veřejným peněžním fondům, resp. veřejným rozpočtům

■ souhrn finančně právních norem upravujících rozpočtovou soustavu, rozpočtový proces, každoročně státní rozpočet

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Rozpočtové právo v systému finančního práva

■ V rámci fiskální části FP můžeme hovořit o tom, že ji ještě tvoří i právní úprava účetnictví, které se promítá jak do rozpočtového práva, tak především do berního - daňového práva

■ Tato jednotlivá pododvětví FP spolu velmi úzce souvisí a mají úzké vazby

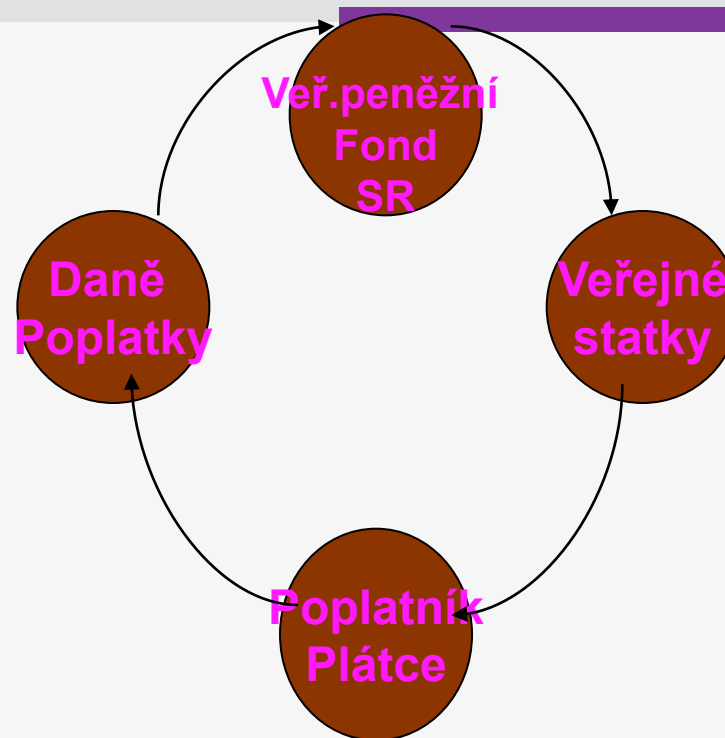

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

TOK PENĚZ

Příjmy

Výdaje

Vnitřní členění RP

- Obecná část
- Zvláštní část
- Procesní část

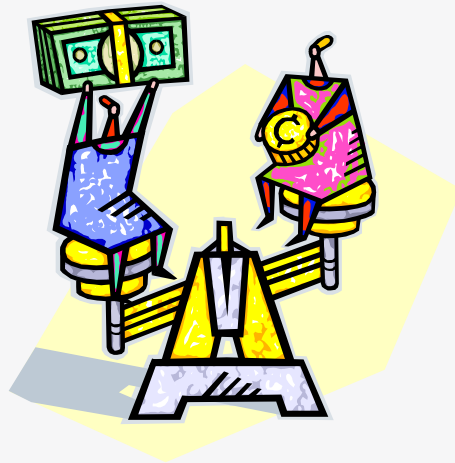

Obecná část RP

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

POJEM ROZPOČET

- **BUDGET**=anglické slovo, vzniklo ze starofrancouzského boulette
- V nejširším pojetí-přehled příjmů a vydání soukromého nebo veřejného hospodářství pro určité období rozpočtové období
- Definici nelze jednoznačně stanovit a to z důvodu, že rozpočet ve společnosti hraje roli hospodářskou a státoprávní
- **Nejčastěji je posuzován ze stránky hospodářské**

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

ROZPOČET z hospodářské stránky

- **Číselný plán pro určité, časově omezené období, jehož náplní jsou PŘÍJMY a VÝDAJE**
- **Z historického pohledu lze rozpočet chápat jako produkt historického vývoje společnosti a její ekonomiky**
- **Vztah příjmů a výdajů pro určité období - časový úsek, jedná se o takový vztah, který vychází z počáteční situace(stavu) P+V a z cílové vize P+V**

Malé nahlédnutí do historie rozpočetnictví

„Bez poznání minulosti bychom nepochopili přítomnost.“

- Vznik rozpočtů je spojen s vývojem jednotlivých společensko-ekonomických formací-prvotní formy rozpočtů-otrokářská společnost-vše naturální podoba
- Starověk- Babylónie, Asýrie, Egypt, Persie, Fénicie, městské státy antického Řecka, Makedonie, otrokářský Řím- naturální podoba

Historie rozpočtnictví

- Vznik kovových peněz znamenal zdokonalování státního hospodářství a vedl k jejich hromadění do státní pokladny - Čína, Egypt, Řecko,
- otrokářský Řím-vznik prvních poplatků - za užívání podmaněných státních území-AGER PUBLICUS a vznik prvních daní

-pozemková daň(tributum soli)

-naturální daň z části úrody(stipendium)

-poplatky z řemesel a jiného podnikání(vectigalia)

Historie rozpočtů v České republice

- St.rozpočet dnešního typu vznikl 17. října 1863-rozpočtové řízení
- 1867 v Ústavě první právní úprava rozpočtu jako takového
- Recepce zákonných norem Rakouska-Uherska do československého právního řádu , která byla provedena z.č.11/1918 Sb., znamenala i převzetí rakouských rozpočtových norem
- Prosinec 1918 přijat zákon č. 95/1918 Sb., zákon o rozpočtovém provizoriu, naše první samostatná rozpočtová norma

Rozpočty po roce 1945

- R.1945-1946 stagnace
- Struktura rozpočtů zůstala zachována do roku 1947
- Změny rozpočetnictví od r.1948-spojování rozpočtů podniků(tzv. finanční plány) s rozpočty NV a ministerstev v jednom státním rozpočtu
- Z. č. 8/1959 Sb., Stanovil základní pravidla státního rozpočtu a o hospodaření s rozpočtovými prostředky
- 1970 nová pravidla-reakce na federativní stát+každá republika svoje pravidla
- 1990- z.č. 576/1990 Sb., pravidla hospodaření s rozpočtovými prostředky ČR, platila až do roku 2000.

Prameny rozpočtového práva

- **Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky.**
- **Usnesení předsednictva ČNR č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod, ve znění pozdějších předpisů**
- **ÚZ č.347/1997 Sb., o vytvoření VÚSC**
- **Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů.**

Prameny rozpočtového práva

- ***Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů***
- ***Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů***
- ***Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosu některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů***

- Z. č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti
- Z. č. 25/2017 Sb., o sběru vybraných údajů pro účely monitorování a řízení veřejných financí
- Z. č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje
- Vyhláška č. 133/2013 Sb., o stanovení rozsahu a struktury pro vypracování návrhu zákona o SR a návrhu SV SR a lhůtách pro jejich předkládání
- Vyhláška . 5/2014 Sb., o způsobu, termínech a rozsahu údajů předkládaných pro hodnocení plnění SR, roup. StF, rozpočtů ÚSC, roz. DoSvO a roz. RegRR

Prameny rozpočtového práva

- ***Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů.***
- ***Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.***
- ***Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů.***
- ***Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů***

Prameny rozpočtového práva

- ***Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů***
- ***Zákon č. 280/2009 Sb., Daňový řád, v platném znění***
- ***Zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření ÚSC, ve znění pozdějších předpisů***
- ***Zákon č. 255/2012 Sb. o kontrole (kontrolní řád), vzpzd.***
- ***Vyhláška č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zák. o FK ve VS***
- ***Vyhláška MF č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů***

SUBJEKTY

- 1) **STÁT- orgány státní správy**
- 2) **Orgány místní samosprávy**
- 3) **Zájmové veř. právní korporace**
- 4) **Soukromoprávní korporace**
- 5) **FO + PO**
- 6) **Speciální orgány st. správy= org. FINANČNÍ SPRÁVY-FÚ**

Rozpočtová soustava

Soustava veř. rozpočtů se člení na základě

FINANCÍ

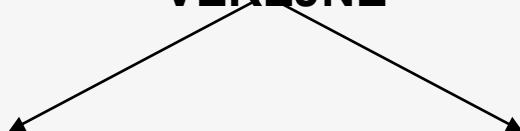
SOUKROMÉ

FO, rodiny
soukromoprávní korporace

VEŘEJNÉ

CENTRÁLNÍ ÚROVEŇ

ÚZEMNÍ-MÍSTNÍ-MUNICIPÁLNÍ

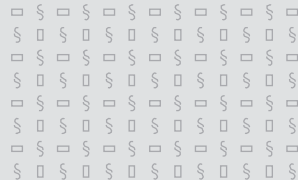
Centrální rozpočty

- Státní rozpočet
- Rozpočty státních fondů
- Rozpočet Národního fondu
- Fondy organizačních složek
- Fondy příspěvkových organizací
- Státní finanční aktiva a pasiva
- Rozpočet bezpečnostní informační služby
- Rozpočty sociálního zabezpečení

Územní rozpočty

- Rozpočty krajů
- Rozpočty obcí
- Rozpočty dobrovolných svazků obcí
- Rozpočty městských částí a městských obvodů
- Rozpočet hl. města Prahy
- Rozpočty regionálních rad reg. soudržnosti

Funkce a zásady tvorby rozpočtů

FUNKCE

- 1) Fiskální
- 2) Alokační
- 3) Redistribuční

ZÁSADY

- 1) Plánovitosti
- 2) Jednotnosti
- 3) Neúčelovosti P
- 4) Účelovosti V
- 5) Úplnosti
- 6) Reálnosti
- 7) Včasnosti
- 8) Veřejnosti
- 9) vyrovnanosti

Společné rysy veřejných rozpočtů

- 1) Právní úprava-zákony
- 2) Společná vnitřní struktura
- 3) Základní zásady v pravidlech hospodaření
- 4) Povinnost strpět kontrolní dozor
- 5) Právní ochrana před neoprávněným použitím rozpočtových prostředků
- 6) Povinnost předkládat o sobě údaje

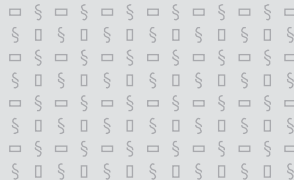
ZVLÁŠTNÍ ČÁST

- Státní rozpočet
- Definice
- Náhled na SR
- Střednědobý výhled
- Střednědobý výdajový rámec

Státní rozpočet

- Státní rozpočet je vrcholným nástrojem finanční politiky státu, jím se řídí veškeré finanční hospodaření.
- V nejobecnějším pojetí státního rozpočtu jsou jeho obsahem veškeré příjmy a výdaje, jakož i vazba na rozpočty ostatní. Těmito vazbami jsou finanční vztahy v podobě dotací, návratných finančních výpomocí či naopak odvodů.

Státní rozpočet slovy RP

- SR představuje finanční vztahy, které zabezpečují financování některých funkcí státu v rozpočtovém roce. K tomuto účelu SR soustřeďuje rozpočtové příjmy vymezené rozp. pravidly nebo jiným zákonem
- SR obsahuje očekávané P+V v rozpočtovém roce a financující položky
- SR jako souhrn finančních dokumentů zahrnuje zákon o SR, rozpis ukazatelů SR, podrobné rozpočty Org. složek a změny těchto dokumentů

Další pojmové vymezení SR

- *finanční plán nebo program* státu na určité období u nás na fiskální tj. kalendářní rok, který je každoročně sestavován a schvalován ve formě *zákona* a podle kterého se vytváří a rozděluje všeobecný respektive ústřední peněžní fond státu, určený na úhradu jeho potřeb.

- **Rozpočet lze také charakterizovat jako systém financování nebo potřeba financovat stát jako celek a dále města, obce a kraje.**

Náhled na pojem Státní rozpočet

- Centralizovaný peněžní fond, fond peněžních prostředků v působnosti státu
- Bilance příjmů a výdajů rozvrhy předpokládaných příjmů a výdajů státu
- Finanční plán na rozpočtové období
- Ekonomický vztah související se shromažďováním a rozdělováním peněžních prostředků- daně, poplatky, cla, státní půjčky, transfery, dotace, a jiné
- Právní normu, neboť je schvalován Poslaneckou sněmovnou Parlamentu České republiky ve formě zákona.

Střednědobý výhled

- Střednědobý výhled je pomocným nástrojem státu
- Očekávané příjmy a výdaje státního rozpočtu a státních fondů na jednotlivá léta, na která je sestavován, a předpoklady a záměry, na základě nichž se tyto příjmy a výdaje očekávají a plánují, a to v rozsahu

- a) základní ukazatele národního hospodářství,**
- b) předpoklady a záměry vlády týkající se příjmů, výdajů a salda státního rozpočtu a státních fondů, zejména zamýšlené změny zákonů a jiných právních předpisů,**
- c) částky střednědobých výdajových rámců a jejich členění podle kapitol a státních fondů,**
- d) celkové příjmy a výdaje st. R.**

- e) celkové příjmy a výdaje státních fondů**
- f) příjmy a výdaje jednotlivých kapitol státního rozpočtu,**
- g) výdaje na programy ,**
- i) výdaje na programy nebo projekty spolufinancované z rozpočtu Evropské unie**

Výdajový rámec

- tvoří celkové výdaje státního rozpočtu a státních fondů na každý z roků, na které je sestavován střednědobý výhled, a stanoví jej na návrh vlády Poslanecká sněmovna v usnesení k vládnímu návrhu zákona o státním rozpočtu

Další základní pojmy

- Dotace-peněžní prostředky poskytnuté SR, aktivy, NF
- Návratná finanční výpomoc- prostředky poskytnuté bezúročně ne určitý účel-nutné vrátit do SR
- Jiné peněžní prostředky- prostředky finančních aktiv, PO, St. Fondů a fondů org. Složek
- Finanční vypořádání- přehled o čerpání, použití a vrácení nepoužitých prostředků
- Neoprávněné použití peněžních prostředků SR, St.F,NF- porušení povinnosti stanovené zákonem, rozhodnutím, dohodou, apod., porušení účelu, podmínek
- Zadržení p.prostředků-porušení povinnosti vrácení pr.

Rozpočtový systém

- Informační systém veřejné správy spravovaný MF a soustřeďuje se zde:
  1. Údaje pro sestavení SR, Svýhledu, rozp. Provizoria,
  2. Sestavuje se SR, SV, provizorium,
  3. Mění se údaje
  4. Rozpočtová opatření
  5. Rozpočty org.složek
  6. Údaje pro ČNB
  7. Ukazatele plnění SR dle rozpočtové skladby

STÁTNÍ POKLADNA

- Souhrn peněžních prostředků na
- P+V účtech SR
- Účtech st. finančních aktiv
- Účtech ministerstva pro řízení likvidity st. Pokladny a st. Dluhu
- Účty FÚ a celních úřadů
- Účty rezervních fondů Org. Složek státu a fondů FKSP
- Účtech Pozemkového fondu ČR
- Účtech veřejných vysokých škol, veřejných výzkumných institucí

ROZPOČTOVÁ SKLADBA

- Je závazný systém, podle kterého se člení P+V SR
- Jasná, přehledná, jednoduchá, srovnatelná
- Vyhláška 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, vzpzd.

ROZPOČTOVÁ SKLADBA

- **Základní třídící klíč všech peněžních operací ve veřejných rozpočtech ČR**
- **Třídění peněžních operací a to z hlediska druhu a funkce, popřípadě účelu - týká se třídění jak P+V**

Rozpočtová skladba

- RS upravuje způsob třídění údajů všech peněžních operací veřejných rozpočtů a peněžních fondů státu, obcí, krajů, dobrovolných svazků obcí, org. složek a příspěvkových organizací státu a ÚSC

Třídění P+V rozpočtu se řídí *zásadami*:

- Jednotnosti a závaznosti
- Stability třídění rozpočtů
- Srozumitelnosti
- Kompatibility-slučitelnosti

Třídění P+V SR podle rozpočtové skladby

1. Odpovědnostní-kapitolní
2. Druhové
3. Odvětvové
4. Konsolidační
5. Zdrojové
6. Doplnkové
7. Programové
8. Účelové
9. Strukturní
10. Transferové

1. Odpovědnostní - kapitolní členění

- Kancelář prezidenta republiky
- Poslanecká sněmovna Parlamentu
- Senát Parlamentu
- Úřad vlády České republiky
- Bezpečnostní informační služba
- Ministerstvo zahraničních věcí
- Ministerstvo obrany
- Národní bezpečnostní úřad
- Ministerstvo financí

Speciální kapitoly státního rozpočtu

- ***Kapitola 396 Státní dluh -obsluha a umořování státního dluhu***
- ***Kapitola 397 Operace státních finančních aktiv- peněžní operace na účtech státních finančních aktiv***
- ***Kapitola 398 Všeobecná pokladní správa**
součástí této kapitoly je*

vládní rozpočtová rezerva

Vládní rozpočtová rezerva

- Pro zajištění rozpočtového hospodaření
- Ke krytí nepředvídaných a nezbytných výdajů
- Tvoří se ve výši nejméně 3% výdajů SR/r.
- O použití VRR rozhoduje vláda a v určitém rozsahu ministr financí

2. Druhové členění

Druhové členění se týká peněžních operací a třídí se jím všechny P+V podle „DRUHU“

- *Pořízení věci*
- *Služeb*
- *Prací*
- *Výkonů*
- *Práv*

Druhové členění

- Daňové příjmy
- Nedaňové příjmy
- Kapitálové příjmy
- Přijaté transfery
- Běžné výdaje
- Kapitálové výdaje
- Financování

3. Odvětvové členění

Podle tohoto hlediska se P+V třídí na základě ODVĚTVÍ - druh činností ze kterých plynou P a vynakládají se V

- 1. Zemědělství a lesní hospodářství*
- 2. Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství*
- 3. Služby pro obyvatelstvo*
- 4. Sociální věci a politika zaměstnanosti*
- 5. Bezpečnost státu a právní ochrana*
- 6. Všeobecná veřejná správa a služby*

4. Konsolidační členění

- Záznamová jednotka - Převody uvnitř peněžního fondu
- Převody především uvnitř státního rozpočtu
- Záznamová jednotka - Dotace přijaté z území jiného okresu
- Dotace přijaté obcí od obce v jiném okrese téhož kraje
- Splátky návratných finančních výpomocí, půjček a úvěrů přijaté obcí nebo krajem od obce v jiném kraji nebo od jiného kraje.

PŘÍJMY STÁTNÍHO ROZPOČTU

- Výnosy daní včetně příslušenství
- Pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti
- Výnosy z podílu na clech
- Příjmy z činnosti organizačních složek státu

- **Odvody příspěvkových organizací**
- **Odvody ze zbývajícího zisku ČNB**
- **Sankce za porušení rozpočtové kázně**
- **Správní a soudní poplatky**
- **Úhrady spojené s realizací státních záruk**

- **Příjmy z prodeje a pronájmu majetku ČR**
- **Výnosy z majetkových účastí státu**
- **Výnosy z cenných papírů**
- **Penále**
- **Pokuty**

VÝDAJE STÁTNÍHO ROZPOČTU

- Výdaje na činnost organizačních složek státu a příspěvky na provoz příspěvkových organizací státu
- V. na dávky důchodového pojištění
- Dotace a návratné finanční výpomoci
- Dotace a návratné finanční výpomoci FO a PO na podnikatelskou činnost

- **Dotace státním fondům**
- **Dotace nadacím**
- **Dotace dobrovolným svazkům obcí**
- **Nákup cenných papírů**

- **Peněžní dary poskytnuté do zahraničí**
- **Vklady a příspěvky mezinárodním organizacím**
- **Výdaje na dluhovou službu**
- **Vládní úvěry**
- **Další výdaje**

Státní fondy

- Pro zvláštní finanční zabezpečení úkolů a hospodaření s prostředky pro fondy určenými
- Právnícká osoba
- Zřízen zákonem - orgán, do jehož působnosti f. patří zdroje, použití, správní výdaje
- V názvu „Státní fond“

Pojem a charakteristika

- ▶ Legální definice: Ø
- ▶ Právnícká osoba zřízená zákonem
- ▶ Účelové veřejné fondy dotací vázané na státní rozpočet
- ▶ Obligatorní název „státní fond“
- ▶ Obecná úprava: ZRP (218/2000 Sb.) 28

Zákon o státním fondu - konstrukce

- ▶ Zřízení fondu - název **státního fondu**
- ▶ Stanovení orgánu působnosti
- ▶ Finanční zdroje
- ▶ Způsob použití
- ▶ Způsob financování správních výdajů

Správní výdaje

- ▶ Výdaje spojené s činností zaměstnanců
- ▶ Úhrady členům orgánů sf stanovené zákonem
- ▶ Správní výdaje financované z dotací ze státního rozpočtu: pravidla hospodaření oss

Stávající státní fondy

- ▶ SF Státní fond podpory investic (SF rozvoje bydlení)
- ▶ SF životního prostředí
- ▶ SF kultury
- ▶ SF dopravní infrastruktury
- ▶ SF kinematografie
- ▶ Státní zemědělský intervenční fond

Historické státní fondy

- Státní fond pro podporu a rozvoj české kinematografie
- Státní fond pro zúrodnění půdy
- Státní fond ochrany ovzduší
- Státní fond ochrany vod
- Státní meliorační fond ...

Nerealizované fondy

- Státní fond obnovy vodohospodářské infrastruktury (návrh Asociace krajů ČR - 2008)
- Státní fond rozvoje lesního hospodářství (poslanecký návrh 2002)

Státní fond podpory investic SF rozvoje bydlení-dřívě

- ▶ Vznik: 21.6.2000
- ▶ Úprava: 211/2000 Sb.
- ▶ Účel: podporovat rozvoj bydlení v ČR v souladu s koncepcí bytové politiky schválenou vládou České republiky a udržitelný rozvoj obcí, měst a regionů v souladu s veřejným zájmem
- ▶ Správce: MMR
- ▶ Statut: <http://www.sfrb.cz> - upravuje podrobnosti o činnosti Fondu a o jeho vnitřní organizaci.

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Hlavní úkoly fondu

- ▶ 1. Fond hospodaří s finančními prostředky určenými **na podporu bydlení** v České republice v souladu s koncepcí bytové politiky schválenou vládou České republiky a **na udržitelný rozvoj** obcí, měst a regionů v souladu s veřejným zájmem.

- ▶ 2. Fond **podporuje** soukromé a obecní **investice** do výstavby bytů, oprav a modernizace bytů a výstavby technické infrastruktury a **financuje projekty za účelem realizace cílů veřejné politiky** v oblasti bydlení a rozvoje obcí, měst a regionů.

- ▶ 3. K plnění úkolů užívá fond své finanční zdroje v souladu s § 3 zákona a v souladu s nařízením vlády, kterým jsou stanoveny **podmínky poskytování státní podpory bydlení podle jednotlivých programů.**

- ▶ 4. Podle programů **rozděluje Fond** finanční prostředky určené na podporu bydlení a rozvoje obcí, měst a regionů a sjednává za tím účelem **smlouvy** s bankami, obcemi i s jednotlivými příjemci podpory.

- ▶ 5. Fond rozděljuje příspěvky z poskytnutých prostředků příslušných fondů Evropské unie podle schválených projektů se zabezpečeným kofinancováním.

- ▶ 6. Fond poskytuje **poradenské služby v oblasti realizace programů** poskytování státní podpory v oblasti bydlení a rozvoje obcí, měst a regionů.

- ▶ 7. Fond **analyzuje situaci v bydlení** a účinnost státní podpory bydlení a navrhuje Ministerstvu pro místní rozvoj opatření v oblasti bytové politiky.

- ▶ 8. Fond realizuje **nástroje finančního inženýrství** s využitím prostředků strukturálních fondů prostřednictvím výkonu činnosti Holdingového fondu a Fondů rozvoje měst.

Příjmy fondu

- ▶ **dotace** ze státního rozpočtu,
- ▶ příjem z **vydaných dluhopisů**,
- ▶ **výnosy z dluhopisů** a hypotečních zástavních listů nakoupených v souladu se ZSFRB,
- ▶ **splátky** z poskytnutých **úvěrů** včetně příslušenství,
- ▶ **úroky** z vkladů, penále, pojistná plnění a jiné platby získané v souvislosti s použitím prostředků Fondu,
- ▶ **výnosy z veřejných sbírek** organizovaných Fondem, dary a dědictví ve prospěch Fondu,
- ▶ prostředky z **fondů EU**,
- ▶ přijaté **půjčky a úvěry**,
- ▶ **splátky půjček poskytnutých** do fondů obcí na opravy, modernizaci a rozšíření bytového fondu a do fondu rozvoje měst,
- ▶ **další příjmy**, pokud tak stanoví zvláštní zákon

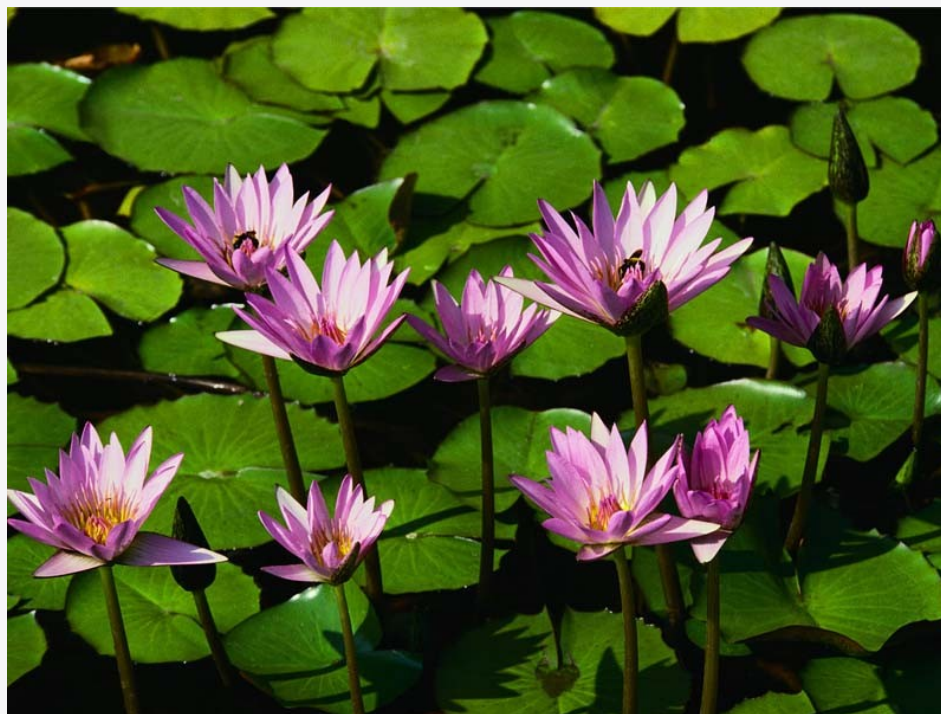

Programy a podpory

- ▶ **Program 150** - Úvěr 150000 pro mladé do 36 let za 2%
- ▶ **Program JESSICA** - (*Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas*) - nízkoúročené dlouhodobé úvěry na revitalizaci deprivovaných zón měst s IPRM = nástroj urbánní politiky, zajišťuje koordinaci odvětvových a územních politik ve městech - problémové území ve vybraných městech, které je typické řadou negativních jevů ...
- ▶ Úvěry na opravy a modernizace - **Panel 2013+**
- ▶ Úvěry na výstavbu nájemních bytů - **Program Výstavby**
- ▶ **Programy Pro obce**: Úvěry na modernizaci bytů
- ▶ **Program ŽIVEL**: Obnova obydlí po živelní pohromě
- ▶ **Program Záruk**: záruky za splácení úvěrů na výstavbu nájemních bytů (NV 370/2004 Sb.)

STÁTNÍ FOND ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

- ▶ Vznik: 1991 (spojení SF ochr.ovzduší + SF ochr. vod)
- ▶ Úprava: 388/1991 Sb.
- ▶ Správce: MŽP
- ▶ Statut: www.sfzp.cz
- ▶ Sídlo: Praha

Hlavní úkoly SFŽP

- ▶ příjem žádostí o **podporu na projekty zlepšující životní prostředí** a s tím spojenou konzultační a poradenskou činnost,
- ▶ vyhodnocování žádostí a přípravu návrhů pro jednání Rady Fondu a Rozhodnutí ministra,
- ▶ zajišťování smluvní agendy pro poskytování podpory, agendu smluvního ručení za poskytované půjčky,
- ▶ uvolňování finančních prostředků příjemcům podpory včetně průběžného sledování účelu použití prostředků,
- ▶ závěrečné vyhodnocování využití poskytnutých prostředků a dosažených ekologických efektů a případně stanovení a vymáhání sankcí při nedodržení smluvních podmínek pro poskytnutí podpory nebo porušení rozpočtových pravidel.

Příjmy fondu

1. **Ekologické daně *sensu largo*** = poplatky, odvody, úhrady - dělené *daně (ne energetické daně!)*
2. **pokuty** uložené orgány správce Fondu a Českou inspekci životního prostředí za porušení předpisů a opatření k ochraně životního prostředí,
3. **peněžní příjmy z postihu** žadatelů za neoprávněné použití nebo zadržetí prostředků Fondu,
4. **dotace** ze státního rozpočtu,
5. **podíly na výnosu daní**,
6. **úvěry** od právnických osob,
7. **příspěvky** od tuzemských a zahraničních právnických a fyzických osob,
8. **další příjmy** stanovené obecně závaznými právními předpisy v jednotlivých úsecích životního prostředí.

STÁTNI FOND DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURY

- ▶ Vznik: 1.7.2000
- ▶ Úprava: 104/2000 Sb.
- ▶ Správce: MD
- ▶ Statut: www.sfdi.cz/statut.htm
- ▶ Sídlo: Praha

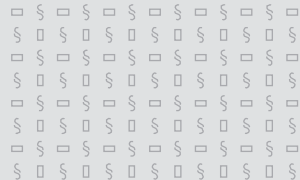
Hlavní úkoly SFDI

- ▶ rozvoj, výstavba, údržba a modernizace silnic a dálnic, železničních dopravních cest a vnitrozemských vodních cest.
- ▶ financování výstavby a údržby
- ▶ Podpora průzkumných a projektových prací, studijní a expertní činnosti zaměřené na dopravní infrastrukturu

Příjmy SFDI

1. **převody výnosů** z privatizovaného majetku, které jsou příjmem České republiky a s nimiž přísluší hospodařit Ministerstvu financí,
2. **výnos silniční daně** podle zvláštního právního předpisu,
3. **podíl z výnosu spotřební daně** z minerálních olejů,
4. **výnosy z časového poplatku** a nevrácených kaucí,
5. **výnosy z mýtného** a propadlých kaucí,
6. **výnosy z cenných papírů** nebo veřejných sbírek organizovaných Fondem,
7. úvěry, úroky z vkladů, penále, pojistná plnění a jiné platby od fyzických a právnických osob,
8. převody výnosů z příjmů vyplývajících pro stát z koncesionářských smluv na výstavbu, provozování a údržbu dopravní infrastruktury,
9. příspěvky z Evropských fondů,
10. dary a dědictví,
11. dotace ze státního rozpočtu,
12. převody části výnosů z pokut uložených za správní delikty v souvislosti s provozováním vozidla, které při kontrolním vážení překročí nejvyšší povolenou hmotnost nebo jiné hmotnostní poměry podle zvláštního právního předpisu, a náhrada nákladů vážení podle zvláštního právního předpisu.

STÁTNÍ FOND KULTURY

- ▶ Vznik: 1.7.1992
- ▶ Úprava: 239/1992 Sb.
- ▶ Správce: MK
- ▶ Statut: <http://www.mkcr.cz/statni-fondy/statni-fond-kultury-cr/>
- ▶ Sídlo: Praha

Hlavní účel SFK

- ▶ Podpora české kultury
- ▶ Ediční počiny v oblasti periodických i neperiodických publikací
- ▶ Obnova a udržování kulturních památek a sbírek
- ▶ Výstavní a přednášková činnost
- ▶ Propagace české kultury v zahraničí
- ▶ Etc.

Příjmy SFK

- ▶ Výnosy z majetkových účastí (mimo film)
- ▶ Výnosy z cenných papírů
- ▶ Veřejné sbírky
- ▶ Loterie
- ▶ Výnosy z prodeje pohlednic, plakátů ....
- ▶ Dotace ze SR

STÁTŇÍ FOND KINEMATOGRAFIE

STÁTŇÍ FOND KINEMATOGRAFIE

- ▶ Vznik: 1.1.2013
- ▶ Úprava: 496/2012 Sb. (zákon o audiovizi)
- ▶ Správce: MK
- ▶ Statut: <http://www.fondkinematografie.cz>
- ▶ Sídlo: Praha

Hlavní účel SFK

- ▶ a) vykonává správu audiovizuálních poplatků, poplatku z vysílání reklamy a správních poplatků podle zákona o audiovizi,
- b) vede evidenci v oblasti audiovize,
- c) poskytuje podporu kinematografie,
- d) vykonává majetková autorská práva a majetková práva výkonných umělců, která případnou státu podle jiného právního předpisu,
- e) vykonává práva výrobce audiovizuálních děl, která na jeho právního předchůdce přešla podle jiného právního předpisu, a práva výrobce zvukově obrazového záznamu, která mu náleží podle jiného právního předpisu,
- f) přiděluje koprodukční statut podle Úmluvy nebo jiné mezinárodní smlouvy o filmové koprodukcii,
- g) poskytuje filmové pobídky,
- h) vykonává činnosti stanovené jinými právními předpisy.

Příjmy SFK

- ▶ poplatek z vysílání reklamy (§ 32 a an. 231/2001 Sb., ZPRTV)
- ▶ audiovizuální poplatky,
- ▶ správní poplatky podle ZA,
- ▶ příjem ze sjednaných podílů Fondu na zisku z podpořených projektů,
- ▶ příjmy z nakládání s majetkem České republiky, se kterým je Fond příslušný hospodařit,
- ▶ úroky z prostředků Fondu uložených v bance,
- ▶ příjmy z majetkových účastí České republiky na podnikání právnických osob ve filmovém průmyslu,
- ▶ příjmy z veřejných sbírek a loterií pořádaných ve prospěch Fondu a podpory kinematografie,
- ▶ příjmy z využití kinematografických děl, pokud byla na Fond převedena,
- ▶ příjmy za užití kinematografických děl, u nichž Fond vykonává autorská práva výrobce, která na něj přešla na základě jiného právního předpisu, a u nichž se Fond považuje za výrobce,
- ▶ příjmy z cenných papírů nabytých Fondem od jiných osob,
- ▶ dary, dědictví a odkazy pro Fond,
- ▶ odvody za porušení rozpočtové kázně včetně penále,
- ▶ dotace ze státního rozpočtu,
- ▶ dotace ze státního rozpočtu účelově určená na filmové pobídky a
- ▶ další zdroje stanovené jinými právními předpisy.

STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND

- ▶ Vznik: 2000
- ▶ Úprava: 256/2000 Sb.,
- ▶ Správce: MZ
- ▶ Statut: www.szif.cz
- ▶ Sídlo: Praha
- ▶ Předchůdce: Státní fond tržní regulace v zemědělství

Účel SZIF

- ▶ akreditovaná platební agentura a zprostředkovatel finanční podpory, kterou Evropská unie v rámci opatření Společné zemědělské politiky poskytuje České republice z Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu **EAGF**, Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova **EAFRD** a Evropského rybářského fondu **EFF**.

Zdroje fondu

- ▶ a) **dotace ze státního rozpočtu** na předfinancování výdajů, které mají být kryty prostředky z rozpočtu Evropské unie kromě prostředků z Národního fondu
- ▶ b) dotace ze státního rozpočtu, poskytnutá jako ostatní prostředky
- ▶ c) dotace ze státního rozpočtu účelově určená na krytí správních výdajů Fondu,
- ▶ d) **příjmy z prodeje** zemědělských výrobků a potravin nakoupených Fondem,
- ▶ e) **podpory** poskytnuté EU nebo jiným zahraničním subjektem,
- ▶ f) **úvěry** poskytnuté Fondu, úroky z vkladů Fondu, výnosy z cenných papírů, smluvní pokuty, pokuty, pojistná plnění a jiné příjmy,
- ▶ g) prostředky z **Národního fondu**,
- ▶ h) prostředky poskytnuté Ministerstvem financí,
- ▶ i) náklady spojené s výběrem pravomocným rozhodnutím uložených **finančních dávek z výroby cukru** podle § 11h odst. 5 ZSZIF a náklady spojené s vymáháním finančních prostředků poskytnutých Fondem, které mají být Fondu vráceny, ve výši stanovené zvláštním právním předpisem,
- ▶ j) **vrácené** dotace a penále.

Národní fond

- Peněžní prostředky EU
- Peněžní prostředky přechodového nástroje
- Peněžní prostředky svěřeny ČR na základě mezinárodních smluv
- MF - platební orgán, spravuje toky prostředků
- Hospodaření a kontrola s prostředky je podle RP, není-li stanoveno pravidly či zákony EU něco jiného
- Zůstatky se převádějí

Z. č. 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla

- ÚVODNÍ USTANOVENÍ
- STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED, STÁTNÍ ROZPOČET A ROZPOČTOVÉ PROVIZORIUM
- ÚČAST STÁTNÍHO ROZPOČTU NA FINANCOVÁNÍ PROGRAMU A POSKYTOVÁNÍ DOTACÍ A NÁVRATNÝCH FINANČNÍCH VÝPOMOCÍ ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU

- HODNOCENÍ PLNĚNÍ STÁTNÍHO ROZPOČTU, ROZPOČTŮ STÁTNÍCH FONDŮ, ROZPOČTŮ ÚSC, DOBROVOLNÝCH S. OBCÍ A REGIONÁLNÍCH RAD R.S. A ÚČELOVOST PROSTŘEDKŮ STÁTNÍHO ROZPOČTU
- ÚHRADA POTŘEB ROZPOČTOVĚ NEZAJIŠTĚNÝCH, ROZPOČTOVÁ OPATŘENÍ A VLÁDNÍ ROZPOČTOVÁ REZERVA

- STÁTNÍ FONDY
- STÁTNÍ ZÁVĚREČNÝ ÚČET A VYPRACOVÁNÍ JEHO NÁVRHU
- MIMOŘÁDNÝ STÁTNÍ ZÁVĚREČNÝ ÚČET, NOUZOVÝ STÁTNÍ ROZPOČET A VÁLEČNÝ STÁTNÍ ROZPOČET
- ŘÍZENÍ STÁTNÍ POKLADNY, ŘÍZENÍ STÁTNÍHO DLUHU A STÁTNÍ FINANČNÍ AKTIVA A PASIVA

- HOSPODAŘENÍ S PROSTŘEDKY NÁRODNÍHO FONDU
- FINANČNÍ KONTROLA
- PORUŠENÍ ROZPOČTOVÉ KÁZNĚ
- HOSPODAŘENÍ ORGANIZAČNÍCH SLOŽEK STÁTU A PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ
- USTANOVENÍ SPOLEČNÁ A PŘECHODNÁ

Děkuji za pozornost.